

SZABOLCS

(Telefonsz. az interurbán hálózatban: 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban: 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 koron.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenként egyszer, szombaton.

Szerkesztőség: IV. ker., Vasuti-ut 17.

Kiadóhivatal: Iskola-utca 3.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van

Bánffy nyilatkozott.

Fenti cím alatt, e lap múlt számában, olyan figyelemre méltó cikk jelent meg, melylyel foglalkozni nagyon érdemes. Megjegyzem, hogy politikai nézetem szempontjából szívesen szólok a jelzett közleményhez. Erre pedig azon tapasztalatom bátorít, hogy a *Szabolcs* helyet szokott adni a politikai különféle vélemények tisztázására.

Sietek kijelenteni, hogy báró *Bánffy Dezsőnek* ha más érdeme nem volna is csak az, hogy a nemzetiségek fektelenségét megzabolázta, érdemes minden magyar elismerésére. Azt is elismerem, hogy *Bánffy* lehet a jövő embere. Azt azonban nem osztom, hogy a szóban levő cikk egyenesen neki ront a nemzeti kormányra és a semmivételezés sulyos vádjával illeti.

Sokan feledni látszanak ama kifejezhetetlenül rettenetes állapotot, melybe édes hazánkat sodorta a Fehérvári-kormány számtalan tulkapása, önkénykedése. Rombolás, pusztulás, ziláltság volt észlelhető minden téren. Fejlődés, vagy gyarapodásról szó sem lehetett. Ellenség dulta országához hasonlított megsanyargatott hazánkat, midőn a nemzet összetartása kormányra segítette az elnyomatás ellen küzdő nemzet vezérferfiit.

A nemzet örömmel, bizalommal fo-

gadta a legjobb fiaiból alakult kormányt. Igaz, hogy sokat vártunk, sokat várunk azon kormánytól, mely ismeri jogos óhajainkat; de az is igaz, hogy ez a kormány sem képes csodákat művelni, nem képes túlköveteléseket teljesíteni. Hiszen ez természetes is, mert az előző kormány pusztító munkája után, gazdag eredményt, ily rövid idő alatt, felmutatni lehetetlen. Nagy dolog volt a romokat eltakarítani, az erőfeszítésben kimerült nemzeti életet pezsgésbe hozni.

Téves azon állítás, hogy kormányunk ígéretei, ígéretetek maradtak. Hiszen bármerre néz az elfogulatlan szemlélő, a megújítás, a cselekvés, a jóakarát megnyilatkozását láthatja. A kormány munkásságát megfontolás, körültekintés, sok jóakarát, folytonos tevékenység jellemzi. Egy nemzet ügyeit, érdekeit, óhajait a kormány másként nem is kezelheti. Ideges kapkodás, kockázatra fektetett erőltetett munka egy kormány nélkülözhetetlen mérsékletével össze nem egyeztethető.

Ez nem káprázat. Emez állításomat elvitázhatatlan tények igazolják.

Megeshet azonban, hogy én is, a függetlenségi eszmék követőinek milliói is egyes szavak varázsa alatt állunk. Azt azonban bűnül felróni nem lehet, ha függetlenségünket a *Kossuth* név nélkül el-

képzelni sem tudjuk. *Kossuth Ferencz* ajának, a halhatatlan *Kossuth Lajosnak*, a szabadság egyenlőség, testvériség hirdetőjének fia. Megesufolná a természet, a végzet önmagát és e nemzetet, ha akadna szabadságharcunk dicső bajnokának olyan leszármazója, aki nem a szabadság szeretetéből ihletett előd nyomdokait követné!

De tovább megyek Midőn az önkény sulya alatt sorvadunk, midőn az önkény ősi jogainkat kiméretlenül tiporta, midőn e nemzet mostoha gyermekei legföltettebb kincseinket prédálták; a művelt világ számalommal nézte tehetetlennek látszó küzdelmünket. A nemzeti kormány *Kossuth Ferencze*, *Apponyi Albertje* azonban beigazolta a világ előtt, hogy nemzet, szabadságra, fejlődésre hivatott nemzet vagyunk. Ma már ismerik a magyart. Ma már ősi erényeiért tisztelik s az elismerés hangján beszélnek rólunk nemcsak Londonban, hanem másutt is, ahol megbecsülni tudják a nemzetek érdemeit.

Jövönk Isten kezében és saját kezünkben van letéve; de történnék bármi, a művelt világ rokonszenvezni fog velünk. Kinek az érdeme mindez? Nemzetünké, mely méltó arra, hogy a fejlődő nemzetek közé soroztatott. A *Kossuth* és *Apponyi* érdeme, akik beigazolták, hogy azon fejlődésre hivatott, lovagiás nemzet fiai, mely

T A R C A.**Andor urfi első szerelme.**

A bpesti „Demokrata-kör”-ben 1906. decz. 20-án a Jókai-szobor alapra rendezett jótékony célú estélyen való felolvasására írta: **Bonis Ignác.**

(Folytatás.)

— Egy szép decemberi délután mi voltunk az inspekciosok. — Rajtunk volt t. i. a sor látogatást tenni Dini bácsinál... A többes számot directe használom, mert én elmaradhatatlan kelléke voltam e vitáknak... Atyám akkoriban — mellestleg megjegyezve — külügyminiszternek szánt. — Felesleges lesz azonban talán azt kiemelnem, hogy politikai nézetemet nem annyira az öregekkel, mint inkább a szomszédos ablakban megjelenő szőke fürtöcskék tulajdonosnőjével igyekeztem — Marconi találmánya alapján — megosztani.

— Annyit mondom — szólt utközben atyám, hogy ma rossz napot szerzek a szomszédnak... Leugratom tejéről a parokát... És heves argumentumok kíséretében tüstént be kellett kanaliznom az eszmecsere leendő tárgyát... No — így magamban a hallottak

után — erős délutánra van reményünk... Meg mertem volna erre esküdni... És haj! ilyen a végzet... Proféciai tehetségem fakép-nél hagyott, mint az a bizonyos szent életű Pál ur az oláhokat és Srasznoff mester ő excellentiája a horvátokat...

— Ép az ebédülő ajtajánál állunk, midőn Dénes ur meglehetősen érthető hangon kiadja az ordret inasának, miszerint ma délután „nincs itthon”...

— Hahó — jegyzé meg halkán atyám — úgy látszik a számunkra tartogat valami érdekfeszítőt — nem is számítva azon eshetőségre, miként a parancs bennünket is illehet... Ily értelemben — a nélkül, hogy figyelembe vennék a köszvényes öreg legény ijedt ábrázattal kivágott beszédét, — benyitánk... — Látott már uram valaha mézbe fült egeret?... No ha igen, úgy ez sem vághatott oly keservesen savanyu képet, mint a t. házigazda megjelenésünkre.

— Szervusz Dénes öcsém!...

— Szervusz — sóhajtá az öreg...

— No, mi az?!... Lieber Freund bist du nicht krank? — kérdé atyám, megfélekezve egy pillanatra kuruc voltáról.

— Haj, haj — nyögte erős hatvanhetes hangon a megszólított.

— Eh... „Eb ura fakó!”... Nem hi-

szek a németnek... Engem ugyan nem ugratsz... Nem is illenek még politikai szempontból sem... És még is... lám, lám... Már a vén vihodárnak kiadott rendelet is... furcsa... kezdem érteni...

— Dini bácsi elsápadt...

— Talán csak nem tudsz róla? — hebegé, mint egy ugrásra készen álló béka.

— Ej, dehogyan nem... sőt még többet is és nagyobbat is... Ott hagytuk el tegnap kedves komám, hogy milyen fráter is volt hát az a te híres kurucverő Montag Mórícód. Hát édes öregem, egész éjjel ezt böngésztem egy most megjelent híres lexikonban... (Most vettem észre először, hogy a politikások föllenteni is szoktak)... És ez hiteles forrás — mondá atyám meggyőződéssel... Szerzője Voigt köpeniki professzor... Elmondja Mórítzkáról, miszerint egyszerű, de szegény családból származik... Atyja varga-mester volt. Ezen a mondhatni nem rózsás diplomáciai pályán haladt előre az ifju, mig nem egy bravourja folytán a német császár kinevezte törzskari századosnak... Rangjáról a körülmények változása folytán lemondva... Eddig egy betűvel sem folyhatott tovább a szó, mert a következő pillanatban hangos kacagással libbent be egy ifju, egy szép nő...

Báli ujdonságok

(Telefonszám: 114.)

u. m. cipők, ruhabevonatok, gaasok, diszek, keztyük stb. óriási választékban megérkeztek

EISLER KÁROLY
női-, férfi divat és cipő-üzletében
Nyiregyházán.

nemzet nem lehet Ausztriának többé lenyűgözött „néptörzse.”

Kitetszik mindebből, hogy az a kormány nem kicsinyelhető, mely Kossuthot, Apponyit, Andrássyt tagjai közé számíthatja. Kitetszik, hogy amely kormányban ilyen kipróbált hazafiságu, világszerte ismert képességű férfiak vannak, csak jót művelhet azon nemzetért, mely bizalommal viseltetik irántuk.

Lehetnek is, vannak is, akik nem osztják ebbeli meggyőződésünket. Akik meggyőződésünket nem osztják, azokkal vitába nem ereszkedem, mert sok ember szenved rövidlátásban és vakságban, akik délben sem látják a napot.

Nincs kizárva, hogy a kormányélet kulisszái mögött pártharc folyik; de ez csak feltevés, a nyugtalan vérűek képzelődésének szüleménye. Aki ugyanis az eszmék, a szőnyegen forgó ügyek tisztázását a pártoskodás harcának tekinti, annak fogalma sem lehet arról, minő menete szokott lenni a kiválóbb ügyek felett tartott tanácskozásoknak. Szerintem éppen azért becsülendő a kormány, hogy a különféle politikai felfogások egygyeolvadnak akkor, midőn a nemzet javáról, közügyek elbírálásáról van szó.

Ismétlem, tisztelettel hajlok meg a Bánffy érdemei előtt, de károsnak, a békétlenkedőkre jellemzőnek tartom, hogy azt a kormányt támadják meg, mely kivezetett a legrettenetesebb küzdelmek zűrzavarából, mely eddig is annyi elismerésre méltót cselekedett, hogy a művelt külföld becsültetését, rokonszenvét nemzetünk számára kiérdemelte. Nem támadást, de bizalmat, támogatást érdemel ez a kormány, mely nemzeti, mely hazafias, mert a nemzet és kormány egyetértése mellett, gyorsan fognak megoldásra jutni ama kérdések is, melyek a Szabolcs szerint az ígéretek mézes madzagán függenek.

Negyvennyolcas.

(Cikkiró nézeteivel nem mindenben értünk egyet. Közleményét azonban leadtuk,

mert a különféle pártvezetőknek és egyéni véleményeknek egymással szembe való állítása az, amely a hamisítatlan közvélemény kialakulását és Hazánk érdekét legjobban szolgáló módok feltalálását előmozdítja.)

Levél a keresztény szocializmusról.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Abban a nézetben vagyok, hogy a keresztény szocializmus kérdéseivel kár a *mi lapjaink* hasábjait betölteni; ez a mozgalom nálunk nem verhet gyökeret, nincs rá ok. Mert úgy fogom fel a kérdést, hogy az a törekvés, mely *felekezeti jelszó* alatt bont zászlót, minden a jelszó alá nem foglalható egyönt kizár, távol tart. És nem lehet vitatni, hogy a „Keresztény” gyűjtő név alá egyedül a „zsidó” nem helyezhető.

Ámde vármegyénk zsidósága úgy beleolvadt a közös, a tagolatlan társadalmi és közéleti együtt működésbe, hogy őket külön osztálynak, külön, bármely köztevékenységtől elzárható tagozatnak tekinteni nem lehet. Hanem lehet a megyei, a városi élet, a politikai mezőn, a művelődési, jótékonyági tér oly részletét elképzelni, a hol ők — nem vallásuk volta közös csoportként, — hanem egyénenként, tehetségükkel, agilitásukkal részt nem vennének. Ebben a működésükben más polgároktól meg nem különböztethetők, magyarok, hazafiak, sőt egyikük másikkal ellentétes politikai árnyalatnak, — csak úgy mint más polgártársaink. Szabolcsiak, nyiregyháziak, földbirtokosok, diplomások, bírák, iparosok, kereskedők csak úgy, mint a többiek. Legnagyobb részük itt született, — némelyik család századok óta szabolcsi és köztisztelt. — De ha van közöttük kifogásolható, ez a kifogás az egyént terheli és éri őket minden polgár részéről — valláskülömbőség nélkül.

Már most, ha feltesszük, hogy a „keresztény szocializmus” egy üdvös, egy népboldogító mozgalom: miért kell ebből kirekeszteni minden tisztességes polgárt, a ki a keresztény gyűjtő név alá nem vonható? Mi szükség van arra, hogy azt a békés együttélést a legigazságtalanabb tagoltság felidézésével zavartassék meg?

És szabad-e a jelszók közé az *erkölcsöt* felekezeti megkülönböztető jelzővel felvenni? Hogyan? A hazafias, a becsületes erkölcs

helyébe a vallások szerinti külön erkölcsök fognak lépni? Lesz tehát keresztény és nem keresztény erkölcs és az egyik fölötte áll a másiknak? És majd következik a katolikus református és lutheranus erkölcs és lesz harc az elsőbbségért? Ez kell tehát a magyarnak, ez Szabolcsvármegyének?

Nem megyek annak vitatásába, hogy a mozgalom politikai háttérrel bír-e, hogy hatalmi tendenciát foglal-e magában, hogy az egész országot behálózó szervezet létesítését célozza-e, hogy revisió eszméjét hordja-e tükösan méhében? Nem kutatom, hogy reakcionárius-e, hogy mindenki mi Franciaországból, Angolországból és legközelebb Németországból jö felénk, elítél-e azért, mert ez országokban a klerikalizmussal kelt karcba a liberalismus; azt sem keresem, miért csak az Ausztriából jövő eszmék a dicsérendők: de hogy a mozgalom élén álló szabolcsme-gyeiek és nyiregyháziak legyenek vakok és érzéketlenek és maguk intézzenek az erkölcsöknek felekezeti megkülönböztetésével támadást azok ellen, kikkel békés és egyetértésben, érdekközösségben éltek, — ez a mi bántó és alig érthető.

Egyebekben kiváló tisztelettel vagyok

Szerkesztő urnak hive

A drágaságok és a közvetítő kereskedelem.

A drágaság nagy baj, mindenki érzi, mindenki panaszolja. S a gyógyítása sok fejtörést okoz. Édes hazánkban rendszeren bizottságokat küldenek ki, hogy azok keressék meg a probléma megoldását. A bizottságok rendszerint albizottságokra bizzák, hogy ők süssenek ki valamit. Az albizottságok és a főbizottságok játékából mindig kialakul valami féle határozat.

A határozatot ráragasztják a bajra és ezzel a flastrom kúra véget ér. A baj megmarad, a határozat megvan, a kieszelés megtörtént és azok, akiknek semmi sem jutott eszükbe, büszkék nyugodt lelkiismeretükre. Így van az a drágalátos drágasági bizottságokkal, a melyek az ország minden városában megalakultak, hogy a terhes drágaság ellen valamit kieszeljenek. A bizottságok és albizottságok néha-néha ki is sütnek valamit, a mivel a drágaságot legyőzhetni vélik. Nemzetgazdasági elméletek kanálával kavargatják

talán maga a megelevenedett, a karokkal megáldott milói Vénus . . .

— Uram — szolt utitársam az elragadtatás fortissimóján — nagy csodálója vagyok a szép nemnek, de ennek az égi tüneménynek a látása a szó legszűkebb és legtágabb értelmében — majd-majd hanyat vágódott bennem a szent lélek . . . A házi ur rák vörös lett . . . Homlokán jégcsapokká fagyott a hideg verejték, melyek csak a szép leány tekintetének égető, perzselő sugaraitól olvadtak le . . . A mi az öregemet illeti, a politikai helyzet eme váratlan fordulatának látása csak ennyit mondott: — Ahán! . . . És én?! . . . nos hát én? — kérdezhetné ön! De mielőtt ezt megtenné, leszek elég szemérmetlen hogy nem kevésbé szerény kérdéssel Uraságodhoz fordulni . . . Ugyan kérem, tud Ön japánul?

. . . Ilyenkor, mint egy dodonár Jupiternek, csupán ez lehet az ember válasza: No hallja?! . . . Ebből tessék aztán kihámozni, hogy tudok-e vagy nem! . . .

Én is azt mondtam: No hallja?! . . . Mire ő ezt válaszolta: — Csak azért kérdeztem, mert én sem tudok . . . Hanem igenis ismerök egy híres gesa idézetet a szív vonzalmára vonatkozólag . . . Emigy hangzik: „Bonplam kabalszo mansaricse kajamonkosy” Az értelme: leirhatatlan szerelem, mely egybe

van kötve a megpillantás és fellobbanás percével . . . A mi hát engem illet, a legjobb akaratom ellenőre is beleestem a „kajamonkosy”-be . . . Egyebekben bocsánat az udvariatauságért, hogy a kisasszonyról a legutóljára emlékszem meg, aki egy lenyelin való térdbók után bemutatta magát Dini bátyánk unoka hugaként . . . Az öregem roppant flegmatikus képet vágott a dologhoz s miután velem együtt szintén bemutatkozott, hivatkozva halaszthatatlanul sürgős végezni valójára, bocsánatot kért a távozásra . . . Persze, mielőtt ez megtörténik, nem marad el egy angyali mosoly . . . Hogy pedig mi van egy ilyen mosolyban, azt talán felesleges Önnek, mint e tekintetben legalább is dilettansnak elmagyaráznom . . . Nem-de, azt is felesleges kiemelnem, hogy mint már említém is — vadul szerelmes lettem . . . Üteremet vizsgálva egyszerűen constatáltam, miszerint ha Jákob Rebekáért hét esztendeig juhászbojtároskodott, ezért a tulvilági lényért ugyananyi ideig lettem volna képes — juszputyáskodni . . .

— Hej a kutyafáját — emigy magamban . . . Ilyen az ifjuság! . . .

— Mert hát ő volt az én első, igaz szerelmem . . .

. . . Kin, szorongás, félelem, ábránd, remény, gyötrelém közt mult az idő — rim-

telenkedett tovább a prózában előadott drámai rege, mig nem egy szomorú napon retentő kardjával reám nem csapott a Végzet balkeze . . .

. . . Kün sűrű pelyheken hullott a hó — folytatta melancholia recsegő hangján utitársam tragédiáját — miközben egy kevésbé illatos szivarral dolgot adott számnak.

. . . Az utcákon örült csilingeléssel robbog a villamos, zongorázva száguld az automobil . . . Szerény személyiségem ott ül az ablaknál és bár előttem fekszik egy öreg, meglehetősen pisze örrü görög bölcsnek vagy micsoda salabakternek az élettrajza, én csak Ő reá, mindég csak reá gondolok . . . Merengésemből atyám érkezte ver föl és a dücimmortalos! mely szörnnyü hírrel lep meg.

— Őt eljegyezte Dini bácsi . . .

— Ne mondja tovább — kiáltok elfüg-gönyözött hangskálával — miközben szememet a coupe jobb szegletébe irányítom. . . — Ne tovább . . . tudom mi következik e vészes csapás hatása alatt . . . A hatalmas cserépkályhánál gondolatokba merült cirmos a macsicsba fog, a villamos lámpák kialusznak, a jó öreg hold megáll a bámulattól és a Szentnek sem akar tovább mozogni, a brács a földhöz csapja a cigányt, az ég keresves

Telefon sz. 129.

Báli ujdonságok:

Telefon sz. 129.

gase szövetek, csipkék, aplicatiók, virágok és keztyük nagy választékban

Kohn Ignátz divat- és rövidáru üzletében Nyiregyházán.

a maguk rántását-mártását, de nem profanizálják ezt a kanalat olyanformán, hogy a mai valóságos körülményeket és gyakorlati szükségességeket is vele kavargassák. S megszületik egy „nevetséges egerke”.

Az elmélet szent és sérthetetlen. mondják és olyasmit sütnék ki, ami a gyakorlati élettel meg nem egyezik és ez mi a bajon egy cseppet sem segít. Az elmélet szentségén és sérthetlenségén alapuló tételek azonban nem segítenek a drágaságon sanyoló népen. Ezek csak a drágaságról szavalgató uraknak esnek jól, de ettől sem lakik jól szegény népünk. De a tételeket ez magok politikai céljaira is formálják és kisütnek — egy közgazdasági lehetetlenséget. Egy ilyen nonszensz az a törekvés, amely a közvetítő kereskedelmet kirekeszti a gyógyító szerök sorából, a melyek mindig, mióta a világ fennáll, határozó ellenszere volt a drágaságnak.

S a mikor szempontjai és irányelvei közül a termékeknek a fogyasztókhoz közvetlen juttatását kihámozták, nem gondoltak egyébre, mint arra, hogy ezzel az üres frázissal a nép ingyenességét csiklandozzák.

Hiszen minden praktikus gondolkozásu ember nagyon jól tudja, hogy a város szervezése, a termelésnek felkeresése, piacra hozása a piaci olcsóságnak alapkélléke. Eszerint nincs igazuk azoknak az uraknak, a kik mostani kereskedelem ellenes politika élén állanak és a kereskedelmet a legszűkebb határok közé akarják szorítani. A kereskedelem ellenes politika csakis a drágaság súlyosbításához vezethet.

Az ország és szegény népe súlyos megkötésére jut majd valamikor arra a meggyőződésre, hogy közgazdasági tételeik, a melyeknek egyik sarkpontja a kereskedelem elfojtása, fényes győzelemre vezetnek a közvetítő kereskedelmet. Belátják majd, hogy minél nagyobb közvetítő kereskedelmet kellene szervezni, hogy az egész termelés a piacra tereltesse, és a piaci szükségéhez mérten fokozódassék.

A fogyasztónak és termelőnek közvetlen érintkezése, abban a bonyolult, összetett forgalomban, amely a mai közéletet szolgálja, lehetetlen, káros, a drágaság megrögzítésével jár. Az a primitív termékértékesítés a közéletet nem, hogy olcsóvá nem teszi, hanem egyenesen megbénítja.

Am hajtogassák azt a közvetlenséget a piaci minden szögletében, de a közéletet vásárlóvá csak a legfanatikusabb versengésre alapított közvetítő kereskedelem biztosíthatja az olcsóságot is.

hópelyheket hullat, zokogni kezd fű és fa és megindul — az előbb még vesztegelő vonat.

*

— Hej, hej, nagy idő telt el azóta...

— Bizony van öt-hat esztendő hosszú idő... Sok csapás érheti alatta az Isten képe teremtett embert... Tudja, hogy öt év óta hat fogamat huzattam ki és feleségül vettem a megboldogult, néhai anyósomat.

— No, de menjünk tovább...

— Csak tessék — szoltam én minden malicia nélkül...

*

— Két évvel ezelőtt, berlini tartózkodásom idején — folytatta az ifju a remegéstől csengő hangon — egy éjjel csodás álmom volt... Afrika forró sivatagján jártam, mint a legboldogabb férjek egyike... Persze ő volt az én kicsi feleségem... Ő... a legnagyobb ő-vel...

— No hát ez természetes — szoltam közbe...

— Á lágy meleg ölelés és sok csóktól már-már olvadó félben voltunk, midőn méltóságos robajjal megnyílik a föld... kellemes pézsmá illat áradt ki belőle... Ahitatos csönd... Klasszikus jelenet... Külön-

Csak a közvetítés, a mely a termelést országszerte és világszerte felkeresi, kikutatja, fokozza és a fogyasztásnak rendelkezésre bocsátja, vezethet eredményre. Bizonyos, hogy a kereskedelem-ellenes mozgalom szóvivői mindezt tudják. De őket nem a drágaság problémája izgatja. Hanem az áldatlan politikai irány, a melyet követnek. De a drágaság orvoslásán gondolkoznak még mindig az apró nemzetgazdászok. S újra kisütik a már régen céltévesztett orvosszereket. A józanabb eszű nemzetgazdászok kisütnek majd határozatokat, javaslatokat, vízi utakat, pénz piaci elméleteket, piaci rendelkezést és terméközvetlenséget. De egyelőre marad minden, a mint volt. Ütik a közvetítés kereskedelmet és az olviselhetetlen drágaság tovább terpeszkedik az egész vonalon. A ki teheti, szerezzen magának drágasági pótlékot, a ki nem teheti, próbálkozzon meg azzal, hogy a fogyasztást abbahagyja.

Válasz Geduly Henrik Nt. úrnak.

Nt. Geduly Henrik ág. ev. lelkész Úr annak kijelentésével, hogy esetleges további nyilatkozataimra nem reagál, igen kényelmes módját választotta annak, hogy egy komoly kötelesség teljesítése elől kitérjen. — Ha a „Népszavában” a ker. szocializmusra tett elítélő megjegyzését tárgyilagosan megokolni tudja, úgy azt meg kellett volna tennie, nem az én kedvéért, hanem az igazság kedvéért. Ha pedig megokolni nem tudja, akkor kár volt e nyilatkozatot az ág. ev. lelkészi méltóságból megtenni.

Ha én esetleg — a Nt. Úr szerint — kevésbé decens hangot használtam, a mit semmi esetre se tettem szándékosan, hanem csakis cikkének behatása folytán, az nem lehet ok arra, hogy egy olyan nagyarányú társadalmi mozgalomra, mint a ker. szocializmus, ország-világ előtt elítélő nyilatkozatot tegyen anélkül, hogy azokat — bár ezt nemcsak én, hanem a közvélemény is várta tőle, — kellőképpen megokolná.

Ennél több mondani valóm nekem nincs.

Szoika Károly.

Levél a szerkesztőhöz.

Tek. Szerkesztő Úr!

A nagyállói iparosok és kereskedők 1904. évben panaszt tettek a nyiregyházai ker. betegsegélyző pénztár ellen ekkor vizs-

böző színekben játszó ködfátyol emelkedik föl, melyből lassankint egy lángpallosu alak válik ki... Ráismertem... Dénes bácsi volt.

A szeraphok andalítóan balzsamos zenéje mellett mély siri hang kelt ajkáról, — mondván: Tudtam, hogy szereted Irmát; tudtam, hogy ő téged imád... Mindezekért nem haragszom, sőt áldásom rátok adom... Szeresétek egymást nagyon, mert a hogy megírva vagyton: Aki szeret, rossz nem lehet... Egy méla soprán — úgy hiszem Lucifer volt — így szolt végre türelmetlenül: Kéne meg bátyám vissza mehet!... Ezzel a hexameterekben hangzó ének véget érven, ép midőn újlag megakartam az én anyakámat csókolni — felébredtem... Képzheti, hogy ezeknek utána a legelső dolgom volt utra kelni... 2 napi keserves utazás hátrahagyásával érkeztem meg Puttyon falvára... Borzalmas éjszakám volt... Nem vagyok rossz lelkü ember, de mégsem szégyenlem, bevallani, miszerint egész éjjel emigy imádkoztam: „Miatyánk, kivagy a menyekben, legyen meg a Te akaratod, de — teljesüljön az én vágyam is... Engedd megvalósulni afrikai álmomat... ”

(Vége köv.)

gátat lett megtartva ennek eredménye ugyszolva semmi, mert a betegsegélyző pénztár azóta folyton kisebb-nagyobb összegeket mutat ki behajtás végett, mult év végén aztán kimutatott körülbelöl 2040 koronát behajtás végett; ezen kimutatás ellen iparosok s kereskedők panaszszal éltek; a kimutatás helyességére fényes világot vet azon körülmény, hogy már kifizetett összegek vannak kimutatva, olyan egyének akik nem is voltak az iparosnál, olyanok akik katonák voltak, akik évekkal ezelött más községekböl Amerikába távoztak, olyanok, akik csak pár napig, hétig, hónapig voltak csak az iparosnál s mostan évekröl kéri a tagsági díjat.

A szép kezelés stb. ért a panasz az alispán urhoz megyen vizsgálat kérés és jog orvoslásért.

Nagykálló, 1907. évi jan. 10-én.

Sántha Béla
jegyző.

Az előfizetések mielőbbi megújítását tisztelettel kérjük. Az árak címlapunkon olvashatók.

HIREK.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter dr. Csány Iván nyiregyházi törvényszéki betétszerkesztő bírót a malackai telekkönyvi hatóságához hivatalból kirendelte.

Királyi kihallgatás. Öfelsége előtt, folyó hó 5-én, Leffler Sámuel, a helybeli főgimnázium tanára is megjelent és köszönetet mondott kitüntetéséért.

Eljegyzés. vajai Vay Zoltán tb. fősolga-bíró a napokban váltott jegyet özv. Simák Jánosné kedves leányával Margitkával. Boldogságot kívánunk.

Képleleplezés. A helybeli tüzoltó egyesület f. hó 12-én fogja József főherceg, Sztárek Ferenc és Báthly Barna képeit leleplezni. Ezt követőleg a Koronában bankett lesz, melyen való megjelenést városunk előkellőségei is megígérték.

Halálozás. Vettük és mély részvétellel adjuk le a következő gyászjelentést: Elvégeztetett. A legszeretőbb szív többé nem dobog, a legáldottabb lélek örökre elköltözött. Fáradságot nem ismerő két karja immár megpihent, beszédes ajkán elnémult a szó s a családja boldogságán éberem örökös jóságos szemekre ráborult az örök sötétség... özv. garamszegi Géczy Abrahámné sz. tótlipcei Fabriczius Klementin, f. hó 8-án reggel 3/4 3 órakor, élete 51-ik évében, rövid szenvedés után az őt imádó gyermekeinek karjai között kiszenvedett. Aított hamvait f. hó 9-én d. u. órakor helyezük örök pihenőre Debreceni-utca 21-ik számú házából az ág. evang. egyház szertartásai szerint a vasuti sirkertbe. Nyiregyháza, 1907. jan. 8. Emlékét örökké áldani fogják: Géza és Gizella gyermekei. Gyurika és Sanyika unokái. Géczy Gézané, Lukács Irma menyje. Dr. Kovács Miklós veje. Özv. Lukács Ödönné sz. Fabriczius Irma és Fabriczius Dezső m. kir. honvéd alezredes testvérei.

Helyes uton. Nyiregyháza város képviselőtestülete a kiadások csökkentésére és új jövedelmi források nyitása által a bevétel fokozására törekszik. Egy bizottságot küldött ki, amely azonban nehéz feladatának csakis úgy felelhet meg, ha a gyakorlati tapasztalatokkal rendelkező tanácsstagok is támogatják. December elején Balla Jenő közigazgatási tanácsos egy 86 oldalas javaslatot dolgozott ki, melyben foglalkozott a város általános helyzetével és vagyionkezelésével. Javaslatában azonban érintetlenül hagyta a szaktisztviselők működési körét. Balla munkája értékes és sok igazságot tár fel. A napokban

Sirolin

Ez az étvágyat és a testhelyi megmozdítást a köhögést, váladékot, éjjeli izgatást.

Tüdőbetegségek, RUPHIA, SZARMAKÖHÖGÉS, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tan/r és orvos által naponta ajánlva.

Mintogy értéketlen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basle

„Roche”

Oltványi Üdön adóügyi tanácsos készült el terjedelmes javaslatával, amelyben az adóhivatalnál elérhető megtakarításokat és az új jövedelmi forrásokat mutatja ki. Rövidesen betérjeszti Jánószky Endre a gazdaságnál, Huray Sámuel főszámvevő pedig a pénzközelésnél és a kölcsönöknél szükséges reformokról szóló jelentését. A többi tisztviselőktől is joggal várja a város közönsége, hogy megteszik a mai kor kívánalmainak megfelelő átalakításokra vonatkozó javaslataikat, mert a hogy a magán emberek működésének minden terén hódít a modern szellem, ép úgy a város mint erkölcsi testület felett sem áll meg az idő. A különféle jelentéseknek az összeegyvetését és a felvetett eszméknek a tárgyalását Majerszky Béla polgármester nagy szakavatottsággal végzi.

Közgyűlés. Az ipartestület évi rendes közgyűlését február hó 17-ikén s ha akkor kellő számban meg nem jelenének február hó 24-én tartja meg.

Árviz veszedelem. A szokatlanul nagy hónap váratlanul bekövetkezett olvadása megduzzantotta a Tiszát és annak mellékfolyóit. Megyénk több községét, azok között leginkább Vencsellőt már az árviz veszedelme is fenyegeti. Az alsó szabolcsi tiszai szabályozó társulat fel is hívta az érdekelteket a védekezésre. Máramaroszigetnek egyes részei már vizalatt állanak.

A kisvárdai önk. tűzoltó-társulat f. hó 13-án (vasárnap), az iparos ifjuság közreműködésével Hrabovszky Guidóné urnő védnőksége mellett működvelő előadással egybekötött táncmulatságot rendez. Előadják Liliomfit. Az előadás kezdete este 1/8 óraker. Belépti díj: Páholy 8 kor., körszék 2 kor., támlásszék 1 kor. 60 fill., zártszék 1 kor. 20 fill., Állóhely 1 korona. Hölgyek kéretnek egyszerű ruhában megjelenni.

Halálos esés. Kaszner Herman, helybeli lakos, asztalos iparos, attól tartott, hogy kamarájának rozoga tetőzetét, beszakítja a tul vastag hó. A 77 éves, de életeleven ember felment az említett épület tetőzetére és a havat lekarni kezdte. Alig fogott azonban a munkához, megcsuszott és olyan szerencsétlenül esett le a különben nem magas kamara tetőzetéről, hogy eszméletlenül terült el. Hozzáértő azonnal orvosért siettek, de mire megérkezett, már csak halottat talált. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

Védőszövetség. Folyó hó 6-án az Építőiparosok országos védőszövetségének előkészítő bizottsága által küldött körlevél alapján a helybeli építőiparosok értekezletet tartottak, melyen egyhangulag kimondták, hogy védőszövetséget alakítanak és belépnek az Országos védőszövetségbe. A Budapesten f. hó 19-én és 20-án tartandó országos kongresszuson való megjelenésre pedig Engel Adolf és Kéry József ipartestületi alelnököket kérték fel, akik azt örömmel teljesítik.

Az izr. nőegyletbálja. Ma egy hete zajlott le az izr. nőegylet bálja. Részt vett benne városunk és megyénk előkellő közönsége. A termék megvoltak telve és a megjelentek egy valóban élvezetes estélyt élveztek végig. Nagy hatást ért el Ungar Erzsike versikéivel. Haas Irén énekszámait, melyet zongorán Poppini Albertné kísért, — megérdemelt tapsokat aratott. A boszorkány dalát Halasi Károly zongorakiséréte mellett Halasi Margit urhölgy a tőle megszokott érzéssel és tetszés között adta elő, Zilahy Gyula monológja és humoros előadása is jó volt. A mulatság a késő hajnali órákig tartott. Jelen voltak: Asszonyok, Groák Ödönné, Silberstein Lászlóné, Ruzsicska Andrásné, Weisz Lipótné, Grosz L. H.-né, Heuffel Lajosné, Heuffel Samuelné, Hoffer Andrásné, Gansl Józsefné, Haas Emilné, Führer Mihályné, Wirtsafter Árminné, Klár Samuné, Lichtman Vilmosné, Forró Jenőné, Poppini Albertné, Szalánczi Ferencné, Szunyogh Ferencné, Kaller Jánosné, Jármay Jánosné, Klár Béláné, Kovács Lászlóné, Flegman Jenőné, Flegman Sándorné, Erényi Sándorné, Klár Andorné, Bergstein Adolfné, Bleuer Jenőné, Hoffman Adolfné, Klein Jenőné, Lefkovits Mátyásné, Nagy Kálmáné, Haas Ignácné, Sarkadi Adolfné, Kóhn Henrikné, Halasi Mórné, Propper Ödönné és Klár Gusztávné. Lányok: Wirtsafter Gizi, Ungar Erzsike, Haas Irén, Silberstein Irma, Lefkovits

Juliska, Klár Ilona, Flegman Márta, Molnár Dóra, Ruzsicska Marcsa, Bergstein Klára, Halasi Margit. Igyekezünk teljes névsort összeállítani, de a zsuffolt termekben a megjelenteket mind összeírni nem lehetett. Bocsanatot kérünk a netalán kihagyottaktól.

Felülfizettek: Grosz L. H. 44 k., Haas Ignác 33 k., Burger Pál 24 k., Burger Mór 17 k., Weisz Lipót Szakoly, Weisz Ferenc, Klár Andor, Klár Béla, Ungár Géza, Bleuer Jenő, Heuffel Lajos, Groák Lajos, Kovács László, Halasi Mór Kisvárdai, Erényi Sándor Biri, Szunyogh Ferenc és Groák Ödön 13-13 k., Propper Ödön Tura, Hoffmann Mihály, Dr. Flegmann Jenő, Klár Samu, Porubszky Pál, Führer Mihály 10—10 k., Özv. Wirtsafter Árminné 9 k., Kállay Emil, Rosenthal Gyula, Weinberger Ferenc, Weinberger Viktor, Reizman Jenő Kisvárdai, Dr. Kállay Tamás, Kähler ezredes, Mikecz Dezső és Glück Dezső 7—7 k., Dr. Flegmann Sándor, Dr. Edelstein Aladár és Silberstein László 6—6 k., Lichtmann Vilmos, Dr. Zinner Jenő és Dr. Kauszay Tibor 5—5 k., Klár Gusztáv, Klár István, Dr. Haas Emil, Szalánczy Ferenc, Gansel József és Bergstein Adolf 4—4 k., Bergstein Manó Táilya, Grünberger Lajos, Lefkovits Mátyás, Nagy Kálmán, Ungár Béla, Klár Miklós, Jármay János, Hoffer Bertalan, Ruzsicska András, Ernst Vilmos és Dr. Stark Sámuel 3—3 k., Bleuer István, Hartstein Ernő, Schwartz Nándor, Dániel Sándor, Szántó Ignác, Fodor Henrik, Benedikt Sándor, Dr. Gara Sándor, Silberstein Ignác és Dr. Mandel Jenő 2—2 k., Uray Vilmos és Buday Imre 1—1 koronát.

Jegyeiket megváltották: Leveleki Ármán Budapest 25, Fried Dániel, Propper Samu Budapest, Adler Géza Ujfehértó. Özv. Haas Mórné, Drucker Henrik, Zucker Henrik, Weisz Ignác Szakoly, Fried Ármán Budapest és Bleuer Samu 20—20, Baruch Artur 15, Dr. Mesko László, Dr. Bodnár István, Zoltán József, Özv. Heumann Ignácné Budapest, Hajdu Gyula Balkány, Básthy Barnáné, Özv. Ungár Lipótné, Eisler Károly, Lichtmann Dezső, Dr. Gara Leo, Führer Ignác, Reichmann József Szegedyháza, Klár Leo, Leveleki Géza, Czinczár József Aszaló, Bodor Zsigmond Dombrád, Glück Dávid, Rosenthal Ferenc, Weinberger Samu Gyulaháza, Özv. Radnai Ferencné Kótaj, Lang Ernő, Baruch Arnold, Groák Sándor, Csázik Péter, Dr. Hoffmann Mór, Kellner Lajos, Dr. Járossy Sándor, Dr. Murányi László, Dr. Rosenberg Emil, Marton Ármán, Osgyan János és Grausz Samu 10—10, Schwartz Izidor, Czucker Bertalan, Gara Miklós 7—7, Dr. Polatsek Sándor, Doktor Ármán, Hartstein Antal, Dr. Vadász Leo, Özv. Klár Lajosné. 6—6, Bleuer Ödön Trencsén, Özv. Bodnár Istvánné, Dr. Springer Géza, Ehrenfeld Mór, Friedlber Ignác, Blumberger Jakab, Leveleki Mór 5—5, Dr. Lakatos Imre, Özv. Róth Gyuláné, Glück Béla Oros, Blumberg József 4—4, Rosenthal Gábor, Gara Henrik Zala Jenő, Dr. Váradi Zsigmond, Dr. Blum Imre. Özv. Weilné, Epstein Karolin 3—3 koronájával.

Leszurt ember. Tegnap délután Makranczi Pál helybeli napszámos ittas állapotban beállított a városháza udvarára és az istállóban leakart feküdni. Ferenczi János kocsis ezt meg nem engedte, amin Makranczi anyira feldühödött, hogy kést rántott és azzal a védtelen ember arcát a fülétől a szájáig felhasította. Makranczi letartóztatták a kocsist pedig az első orvosi segély nyújtása után lakására szállították.

Tűz. Keddén délután a tűzoltóság kivonult és az Amerika nevű kocsmában pincéjében keletkezett tüzet, mielőtt az nagyobb mérveket ölthetett volna eloltotta.

Bál. Az ipartestület régi szokás szerint az „Öregek Bálját” folyó évben február hó 2-án tartja meg. A mulatság iránt nagy az érdeklődés, ami természetes is, mert az öregek bálja a legjobban sikerült mulatságok közé szokott tartozni.

Tokaj Szabolcsmegyében. Észre se vesszük, hogy a szomszéd vármegyében mily mélyreható változás megy végbe. A velünk határos Tokajnak járásbíróságát, közigazgatási járási székhelyét, közjegyzőségét és adóhivatalát elakarják helyezni és már a még életben levő vagyona felett veszedeknek az örökösök. Sárospatak és Szerencs, a mibe beleszól az apai ágról örökös: Olaszliszka. Az bizonyos,

hogy a tokaji kir. bíróság és szolgabíróság elhelyezése eme nagy forgalmu, több pénzintézettel, iparvállalattal, iskolával btró várost és lakosságát teljesen tönkre teszi és így nem csoda, ha a vizbefuló megtört szemével — felénk tekint. Tokajban ugyanis arról beszélnek, hogy csatoltassék ő és Bodrogkeresztur Szabolcshoz, hagyassék meg járásbírósa Vencsellő, Kenézlő, Rakamaz és az amugy is Tokajjal sűrön közlekedő községekkel kikerekítve. Nyiregyháza forgalmát emelné a törvényszékünkhöz tartozása a körzetnek. Nekik pedig a vasuti közlekedés teszi könnyüvé és érintkezést. Egyelőre érdemi bírálatról tartózkodunk, csupán regisztráljuk a hirt, melylyel — a statisztikai adatok megismerése után foglalkozni fogunk behatóbban.

Szabolcsvármegye közigazgatási bizottsága f. hó 10-én tartotta az évi első ülését gr. Vay Gábor főispán elnöklete alatt A szakreferenseken kívül jelen voltak a községi bizottsági tagok: Görömbey P., Lázár K., Meskó L., Somogyi Gy. Szikszay P. és Szunyogh B. A szakjelentések tudomásul vétettek. Az alispáni jelentés szerint f. é. január hó 1-től kezdve az anyakönyvek vezetése a községi jegyzők, illetve segédjegyzők kötelessége. Ott, ahol jegyző a községben nincs a főispán nevez ki anyakönyvvezető-helyetteseket méltányos tiszteletdíj mellett. A pontos kezelés ügyében az érdekeltek ki lesznek oktatva. A tisztii főügyészi jelentésből kitéjük, hogy vármegyénkben sok a rendbirságot. Itt-ott fegyelmi vizsgálatok is vannak. Az árvaszéki elnöknek különös jelentenivalója nincs. A főorvos jelenti, hogy az egészségügy kielégítő. Két községben volt enyhe lefolyású himlő-járvány. A pénzügyigazgató jelentéséből örömdetesen constatálható, hogy az adó pontosabban fizetődik. Figyelmébe ajánlatott, hogy a behajtások különösen most, télvész időben tapintatosan és humanusan kell eljárni. A kir. ügyész jelentése szerint az egészségügy a fogházakban jó. A kir. tanfelügyelő jelenti, hogy a nyiregyházi körte-utcai községi óvónő scarlatos. Intézkedés történt az iránt, hogy családjával egészségének helyreáltáig az óvodától távol legyen. A lehető intézkedések megtéttettek arra nézve, hogy a tankötelezők nagy számához képest egy iskolát szaporithassanak. Különösen áll ez a tanyákra. Itt örömmel jelzi, hogy az ág. ev. hit. iskolákra utalt tankötelezőknek majdnem 90 százaléka be van iskolázva. Érdeme ez az egyházi hatóságnak, iskolaszékeknek, különösen dr. Prok Gyula iskolaszéki elnöknek. Ha minden iskolának ilyen elhíretett elnöke volna, akkor a tanügy téren sokat lehetne elérni vármegyénkben társadalmi uton is. Most rendeltetett el az 1907—1908. t. é. óvó- és tankötelezők összeírása. Mindent elfognak követni, hogy a tankötelezők száma szerint az iskolák is lépcsőzetesen fejlesztessenek. Jelenti a tanfelügyelő még azt is, hogy némely rom. kath. iskolánál a tanítók utasítatnak állásukat még a választás jóváhagyása előtt elfoglalni és még történik gyakran, hogy a választás nem hagyatik jóvá: így a tanítók meghurcoltatásoknak vannak kitéve. Felsőbb jóváhagyásig a tanító maradjon meg régi helyén. A kir. főmérnök az utépítésekről tesz jelentést. Az állatorvosi jelentés szerint az állatok egészségügye kedvező. A jelentések után az albizottságok lettek megválasztva. Kevés változás történt. Tárgyaltattott 35 közigazgatási darab. Pénzügyi db. 18. A pénzügyigazgató előterjeszti, hogy Kisvárdán az adóbehajtás körül nagy mulasztások vannak, ha rövid időn belül az észlelt mulasztások nem enyésztenek el, akkor Kisvárdai község előjárósága ellen a teletlenség kimondatik. Sajnos, hogy éppen azon községről van szó amely járási székhely és amelyben az adminisztrációnak példásnak kellene lenni. Tanügyi db. sz. 15. Tudomásul vétetik a polgármesternek az itteni s thalmudista iskola bezáratása ügyében tett intézkedése egészségügyi szempontból. Néhány tanyai iskola felállítására is elrendeltetett. Az itteni k. polgári leányiskolánál szükséges két tanerő fizetésének kiegészítésére a miniszter államsegélyt biztosított, ha a város némi hozzájárulást ajánl. Az ülés véget ért fél 12 óraker.

Gondnokság A helybeli kir. törvényszék Lökös Sándor nyirbalkányi kisgazdát gondnokság alá helyezte.

A debreceni színtársulat Nyiregyházán. Mint ertesülünk Zilahy igazgató ebben a hónapban rendkívül érdekes műsorral jön négy előadásra Nyiregyházára. A tervezett négy előadás között három újdonság szerepel, ez a tény minden körülmények között annak a jele, hogy Zilahy igazgató megbecsüli a nyiregyházi közönséget. A tervezett négy előadás a következő darabokból fog állani: „Lucifer” (ujdonság) a bpesti nemzeti színház legújabb nagy sikert aratott színműve. „Jó falusiak” a nemzeti színház műsordarabja egy este színre kerül „Szép Galathea” operette Zilahyval a címszerepben és „Megjött a papa” a bpesti nemzeti színház nagy sikert aratott I. felvonásos vígjátéka. „Tolvaj” a bpesti vígszínháznak legújabb zajos sikert aratott vígjátéka. A fenti műsor minden esetre meg érdemli a legmesszebb menő támogatást.

Az ipartestület. Folyó hó 10-én rendkívüli előjárásági gyűlést tartott melyen elhatározta, hogy dr. Garay Kálmánnak az ipartestület volt diszelnökének életnagyságu arcképét megfesteti s azt egy diszgyűlésen leleplezi. A városi tanácsot felkérték, hogy vonja vissza azon határozatát, mely szerint az iparhatósági biztos teendőkkel évenként felváltva a városi tanácsos tagjait bizza meg, — s kérték, hogy Oltványi Ödön adóügyi tanácsos, mint iparhatósági biztos továbbra is megtartsa ezen állását; — mert az évenkénti változás mellett a biztosok az ügyeket kellőleg meg sem ismerhetik.

Kataszteri munkálatok. A pénzügyminiszter elhatározása szerint, az 1907-ik év folyamán Szabolcsvármegye dadai alsó járásában is kitzük a káromszögtani hálózat pontját. Mérnöki helyszínelés lesz a dadai alsó járás 7 és a tiszai járás I. községében.

A boritaladó ellen. Foglalkoztunk már a Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők országos szövetségének mozgalmával, amely a boritaladó eltörlésére irányul. A f. hó 7-én Budapesten, Brázay Kálmán elnöklésével megtartott nagygyűlés rendkívül népes volt, melyen a kereskedelemügyi, földmívelési és pénzügyi miniszter is képviseltette magát. A megjelentek egy memorandumot fogadtak el, melyet a minisztériumokhoz juttatnak. A jelekből arra lehet következtetni, hogy a boritaladónak legalább az 50 százalékát leengedi a kormány, ami a mértéktelen pálinka ivás csökkenése mellett a borfogyasztás emelkedését és a szabolcsi szőlőtelepek fellendülését jelenti.

Furfangos csaló. Klein Mór kemecsei lakos üzér segédnek nem jól ment a sora, ezért aztán Amerikában lakó Hermus bátyjához — kit Kemecsen ökölszorítva sokan siratnak — akart kizónázni — Az utazáshoz ám pénz kell, ez pedig Móríczkának nem volt, mit csinált hát? Elment Kisvárdára s ott 4 koronát saját címére Kemecseire feladott, haza jöve az utalványt a postakézbesítőtől átvette s a 4 szám után két zérust, a négy szó után százat írva az utalványt 400 koronára kiigazította s bélyegjegyekben még 60 fillért a szelvényre felragasztott, — ezen hamisítatlan utalványt aztán Kócsár József kemecsei lakosnak 360 koronáért, — oly kifogással, hogy ünnep miatt a postán nem fizetik ki, s neki pedig a pénzre sürgős szüksége van, — eladta, a kapott pénzzel aztán sikerült neki utrakelni. Kócsárnak mikor a pénzért megjelent a postán s tudtára adták, hogy az utalvány hamisítva van, akkor kívánt szerencsés utat volt szomszédjának.

Értesítés. Van szerencsénk értesíteni, hogy a törvényszékileg bejegyzett mándoki takarékpénztár részvénytársaság működését megkezdte. Intézetünk foglalkozik bankszerű ügyletekkel, nevezetesen: 1.) Elfogad betéteket. 2.) Nyújt olcsó, legalább 600 koronáig terjedő törlesztéses jelzálog kölcsönöket első helyen való bekebelezésre 15-20-25-30-35-40-45-50 és 65 évre; ezen kölcsönöknél a fél-évenként fizetendő részletekben befoglaltatik a tőke és kamat; az intézet a kölcsönt fel nem mondhatja; az adós a kölcsönt — törlési díj ellenében — bármikor visszafizetheti; a kölcsön a birtok értékének feléig adatik, de nyújt az intézet másodhelyre is kölcsönöket. 3.) Ad az intézet bármikor visszafizethető váltó- és kötvény kölcsönöket bekebelezésre, vagy kezesség mellett. 4.) Ad előleget értékpapírokra és sorsjegyekre. 5.) Vesz és elad ér-

tékpapírokat; 6.) bizományi- és folyószámlai üzletet folytat. Bővebb felvilágosítással készséggel nyújt az Igazgatóság Mándokon. Tisztelettel a mándoki takarékpénztár-részvénytársaság igazgatósága. A részvénytársaság elnöke: gróf Forgách László Mándok, alelnöke Halasi Mór Kisvárdá, a részvénytársaság ügyvezető igazgatója: Vadász Mór Mándok, a részvénytársaság igazgatósági tagjai: dr. Barna Zsigmond Mándok, Hrabovszky Gudió Kisvárdá, Pethő József Mándok, Radó Adolf Kisvárdá, Répászky István Mándok, Reizman Herman Kisvárdá, Rochlitz Henrik Mándok, dr. Vadász Lipót Kisvárdá. A felügyelő-bizottság elnöke: Jármay Miklós Eperjeske, a felügyelő-bizottság tagjai: Halasi Károly Kisvárdá, Reizman Jenő Kisvárdá, Sümeghy Béla Kisvárdá, Vadász Dezső Kisvárdá.

Gyorsiró kongresszus. A helybeli főgimnáziumi tanári kara is mindig szívesen mozditotta elő a gyorsirás megtanulását és nem csak szóval buzdítja a növendékeket, hanem egyik tanára által órákat is adatott. A husvéti ünnepek alatt a szegedi gyorsirás egyesülete orsz. kongresszust tart, amelyet a kereskedelemügyi miniszter anyagilag is pártfogol. A nyiregyházi főgimnáziumban tanultak közül is többen szándékoznak az országos versenyírásán részt venni. A kongresszussal kapcsolatban kiállítás is tartanak. Bővebb felvilágosítással a „Szegedi Gyorsirók Egyesülete” szolgál.

Az eperjesi kollégium jogakadémiáján a beiratások f. hó 9 és 19 ike között eszközöltetnek. Félévi tandíj 50 kor. A tápintézetben ebédért és vacsoráért 96 koronát kell fizetni. Levélbeni megkeresésekre felvilágosítással az igazgatóság szívesen szolgál.

Lórühkör. Hozzászoktunk már ahhoz, hogy gazdáink szép, tiszta, tüzes vérű lovakon járnak és szinte megdöbbenéssel halljuk, hogy Bukovinszki József tanyabíró lovai megrühesedtek. Ernst Vilmos m. kir. állatorvos a bejelentés után azonnal kiszállt és megállapítva a betegség nagyfokú elterjedését, a tanyát a rkapitányi hivatal nevében azonnal zár alá helyezte és az övintézkedéseket megtette. Bukovinszki ezen ok miatt esetleg hónapokig nem közlekedhetik lovaival, ami elég kárt okoz neki, de kissé szégyelheti is, mert kellő időben jelentést téve, megakadályozhatta volna azon baj elterjedését, amely betegség csakis a gazda hanyagságának bizonyítéka. Ez uton újlag figyelmezteti a rkapitányság a lakosságot, hogy minden állati betegséget be kell jelenteni a rkapitányi hivatalnál és Ernst Vilmos városi m. kir. állatorvosnál (lakás: Kállai-utca 14.) mert mulasztás a bejelentést elmulasztó szigorúan meg fog büntettetni.

Hamis mértékek. Városunk rendőr főkapitánya több kereskedőtől 10 métermázsányi súlyt kobzott el, mivel azokat a hitelesítéstől szüntetve megengedett időn túl tartották újabb hitelesítés nélkül használatban.

Szabolcsvármegye közigazgatása 1906-ban. Egy zavaros, minden tekintetben bizonytalan politikai helyzetbe léptünk az 1906. év elején, melynek égisze alatt nem lehetett tudni, vajjon nem megyünk-e politikailag és gazdaságilag is tönkre. Később azonban kitisztult a helyzet és megindult a gazdasági tevékenység. Szabolcsvármegyében is kezdetét vette a szabadabb munkálkodás. A múlt év közigazgatási története dióhéjban a következő: **Új bankok:** Büdszentmihályi gazdasági és kereskedelmi bank (60,000 k. alaptőkével) és az Ujfehértói gazdasági és kereskedelmi bank (100,000 k. alaptőkével). Új pénzintézetek alakuló félben vannak: Nyirbaktán és Mándokon. **Alaptőkéjüket emelték:** a kisvárdai gazdasági és kereskedelmi bank, a kisvárdai takarékpénztár, a nyirvadai takarékpénztár r. t., a tiszapolgári gazdasági és kereskedelmi hitelbank. **Iparvállalatok:** Kisvárdá: Hungária petroleum-finomító, továbbá Mandel Ferencz és Grünwald Jakab kókuszszir gyárja. Nyirbaktá: kőolajfinomító gyár. Nyirbátor: Bóni által épített kókuszszir és olajgyár. Nyiregyházán: a hitelintézet göztéglagyára, Balcár Lajos villamos üzemre berendezett hentestelepe. Hatházi Lajos motorüzemü örlő és olajmalma, végül Lichtman Dezsőnek hizlaldájával kapcsolatos gőzmalma. Ezekon kívül megalkult a kisvárdavidéki szőlőgazdasági r. t. és a tiszapolgári gőzfűrés és fakereskedés

r. t. — A közlekedési vállalatok közül megemlítendő: a Nyiregyházavidéki kisvonatok r. t. — Az emlékezetes 1906. esztendő tehát lezajlott — jobb eredménnyel, amint azt várták.

A régi államjegyek beváltása. A most kezdődött esztendőben teljesen elvesztik érvényességüket a régi öt forintos és ötven forintos államjegyek. A bankokat 1907. augusztus 31-ig kell bemutatni a magyar-osztrák bank budapesti vagy bécsi főintézeténél, vagy a bank fiókjainál, a hol az államjegyek helyett megfelelő összegű koronaértékű bankjegyet szolgáltatnak ki. A legutóbbi november végéről szóló kimutatás szerint még 1,292,250 forintnyi ilyen államjegy volt beváltatlan.

Uj gyógyszer árszabály. Folyó hó 1-én lépett életbe az új árszabály, amely a régi árhoz képest kevés eltérést tartalmaz. Szigoruan megtiltja a használt üvegeknek, dugóknak a visszavételét. Kivételt csak az ugyanazon személynek való kiszolgáltatásnál tesz. Belső orvoságoknál kerek külsőleg használandóknál 6 szögletes üveg veendő. A szublimát és más mérgező anyag kiszolgáltatásánál a legnagyobb vigyázatot és a mérgekönnyvbe való esetenkénti elkönyvelést ír elő. Ezekről szóló lényeket csak 24 órán belül készítik elő és a félnek vissza nem adják. Állatok számára rendelt gyógyszereknél 5%-ot le kell vonni az eredeti árból.

A világ egyik legnagyobb hajója Fiumében. A Cuanard magyar—amerikai vonal „Caronia” nevű hajója, amely éppen most egy esztendője járt az adriai tengeren, ismét a magyar kikötőbe jön és január 26-án indul Fiuméből New-Yorkba. A „Caronia” a világ egyik legnagyobb és legszebb, nagy kényelemmel és fényüzéssel berendezett hajója. Tonnatartalma 21 ezer, gépezete 20 ezer lóerejű és 3100 utas befogadására képes. Kettős burkolata és önműködőleg záródó rekeszei folytán ez az óriási gyorsgőzös ugyszolván el nem sülyedhet, hatalmas méretei pedig ellentállva a tenger hullámzásának, megmentik az utast a tengeri betegség gyötrelmeitől. Utközben Nápolyban és Gibraltárban is kiköt, amiért is kitűnő alkalmat nyújt kirándulásra azok részére, akiknek a tenger tiszta levegője gyógyhatás szempontjából üdülésre ajánlatos. A „Caronia” ezen járatáról felvilágosítást ad és hajójegyekre előjegyzéseket elfogad a Központi Menetjegyiroda Budapesten, (IV., Vigadó-tér 1.)

Vállalkozó iparos. Horányi Lajos helybeli szabócég felvállalta a nagyváradi, debreceni, békésgyulai és nyiregyházi pénzügyőri kerületi egyenruházati szükségletének 6 éven át való szállítását. Ezen vállalkozásával beigazolta, hogy a nyiregyházi iparosoknak is módjában áll kivitelre dolgozni és a helybeli kisiparosnak munkát juttatni.

Pármai ibolyaszappan. E névalatt pár év óta egy kitűnő mosdószappan van forgalomban, ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha e kedves gyöngéd illattal ellátott szappanról tudjuk azt, hogy az arcbőrt finomítja, üditi, ugyanarra, hogy még a legérzékenyebb arcbőrűek is nagy eredmény nyel használják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árért külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a nem szánalmas pártolás céljából, hanem a saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 darab 70 fillér, 3 darab 2 kor Készíti Szabó Béla pipere-szappangyáros Miskolcon. Kapható Nyiregyházán Ruzsányi Pál üzletében és Korányi Imre, Dr. Szopkó Dezső és Nagy Kálmán gyógyszerészeiben. Ugyanott más kitűnő olcsóbb szappanaim is 20 fillértől kezdve kaphatók.

Zongora tanítás magasabb zenei képzettséggel bíró helybeli róm. kath. s. kántor zongora tanítást elfogad, felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal.

Szerkesztői üzenet.

A. A hivatkozott cikkben foglalt súlyos vádra komolyabb és konkrétabb választ várunk Öntől a saját érdekében, amit aztán készséggel leadunk.

Több villanyvilágítónak. Egy kis türelmet kérünk. Szerkesztőségünkhöz intézett

elszólalásokat legközelebb hozzuk. Nagymérvű elfoglaltságunk miatt az adatokat beszerezni még nem tudtuk s így a választ meg nem irhattuk.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
SCHLICHTER GYULA.

Hirdetések.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy -féle pemetefű **cukorkánál.**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánczata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Két vizsgázott

kazánfűtő,

lehetőleg nőtlen, kerestetik. Ajánlatok, fizetési igény megjelölésével, a „Kisvárdai Köolajipar r. t.”-hoz Nyirbogdányban intézendők.

SIRKÖVEK

mindenféle alakban és nagyságban legolcsóbb árak

mellett kaphatók:

FÜHRER ZSIGMOND FIAINÁL

Nyiregyházán,

Vármegyeház-utca 5-ödik szám.

A Magyar Védő-Egyesület
— védjeggyével ellátott —

SOROMPÓ

szivarka hüvely

legjobb hazai gyártmány
kizárólagos főraktára:

Stern Emánuel Fia

utóda

nagytőzsdéjében.

Gyomor és cukorbetegnek figyelmébe!

GLASNER

es. kir. udvari szállító cég

hirneves **Aleuronat**-kenyere
cukorbetegnek

Graham-kenyere gyomorbetegeknek nálam naponta frissen kapható.

Hoffmann Adolf

fűszer- és csemegekereskedő.

Telefon 52. szám.

Köszén, pirszen, faszén nagyban és kicsinyben.

Hoffherr és Schrantz gazdasági gépgyár

bizományi raktára

MANDLEMIL

szénraktárában

Nyiregyháza, Széchényi-tér 8.

Ajánlja új Viktoria sorvető és legjobb műtrágyaszóró gépeit váltó kerekek nélkül, répa, szecskavágóit és gőzcséplő gépeit.

Hirdetések

jutányosan felvétel-

nek a kiadóhivatal-

ban Iskola-utca 3.

Iskola-utca 8-ik sz.

alatt, a Nyirvidék **bolt- és nyomda-**
helyisége

k i a d ó.

— Értekezhetni ugyanott. —

A Király József-féle ház

a Tokaji-utcában a Bundi korezmával
szemben **eladó.**

Bővebb felvilágosítással szolgál Britz
Miksa Iskola-utca 3. szám.

Saját termésű sóstó-szőlőtelepi kitünő

fajborait

literes palackokban kimérve és házhoz szállítva ajánlja

Róth Ferenc termelő.

Megrendelhető Nyirfa-utca 3. szám alatt.

Telefon szám 135.

NEM SZÉGYEN FOLYADÉK

igen mérgezők és már számtalan öngyilkosság és szerencsétlenség történt ezen mérgező szerekkel. A **Lysoform** kell, hogy minden házban készletben legyen; ha valaki megvágja kezét és kimossa azt **Lysoformmal**, a fertőtlenítéssel elősegíti a gyógyulást, ha beteg van a széklet, stb. **Lysoformmal** fertőtlenítsük és szagtalanítsuk. A **Lysoform** igen olcsó és minden gyógytárban és drogériában használati utasítással kapható eredeti üvegekben. Egy 100 grammos üveg (melyből 10 liter fertőtlenítő folyadékot készíthetünk) ára 80 fillér.

a tisztaságról beszélni még akkor sem, ha a nőknek legintimebb toilett-titkairól van szó, mert a tisztaság egyik alapfeltétele az egészségnek és számtalan betegséget elkerülhetnek különösen a nők a rendszeres öblítés (irrigáció) által. Erre a célra a legcélszerűbb langyos vizet használni és ahhoz egy kevés **Lysoformot** önteni. A **Lysoform** sárgás színű oldatokban szagtalan és fertőtlenítő hatással bír, vagyis minden káros bacillust semmisít. A **Lysoform** ennek dacára **ártalmatlan** úgy, hogy gyermek kezébe is bátran adható, mert még akkor sem történik baj vele, ha véletlenül valaki tévedésből megissza. Ezért előnyben kell mindig részesíteni a többi fertőtlenítő szerekkel szemben, mert azok (szublimát, lysol, carból stb.)

A **Lysoform** kell, hogy minden házban készletben legyen; ha valaki megvágja kezét és kimossa azt **Lysoformmal**, a fertőtlenítéssel elősegíti a gyógyulást, ha beteg van a széklet, stb. **Lysoformmal** fertőtlenítsük és szagtalanítsuk. A **Lysoform** igen olcsó és minden gyógytárban és drogériában használati utasítással kapható eredeti üvegekben. Egy 100 grammos üveg (melyből 10 liter fertőtlenítő folyadékot készíthetünk) ára 80 fillér.

Tegyen vele kísérletet!

Alapított 1882. évben.

Revolverek és töltények.

Divatos és álmányozott, broncirozott kályha tálcák, fa- és szénttartók, öntött vaskályhák és lemez-konyhák a legjobb minőségben, főzőedények és konyha-berendezési cikkek szabott olcsó áron beszerezhetők

Wirtschaftler Ármín cégnél

Telefon sz. 90. Nyiregyházán. Telefon sz. 90.

Répa- és szecskavágók.

Sack ekeészek.

Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen legbiztosabb szer az

== akácvirágméz-cukorka ==

amelyet kellemes ízénél fogva a gyermekek is szívesen megesznek.

Egy doboz ára 40 fillér.

Kapható egyedül: Dr. Szopkó Dezső „Aranyas” gyógyszerárán Nyiregyházán, Pazonyi-utca 3. szám.

MODERN

VÁROSI LAKÓHÁZAK
VIDÉKI KASTÉLYOK stb. számára.

ÉPÍTÉSI TERVEK

Nyiregyháza Pavlovits
Városház-utca II. Károly

Debreczen
Kossuth-utca 26. műépítésznél.

Telefon 140.

Telefon 140.

Nyomtatványokat

csinos, izléses és szakszerű kivitelben készít

Piringer J. utóda (Borbély Béla)

könyvnyomdája

== Nyiregyháza, Városház-épület. ==

Eljegyzési kártyák, esküvői meghívók

remek kivitelben.

Uj butor üzlet!

Van szerencsém a n. é. közönség b. figyelmét felhívni az ujonnan berendezett

butor-raktáramra,

mely Városház-utca 12. szám alatt, a Jakobovics-féle volt butor-helyiségben van.

Raktáron tartok dús választékban:

a legujabb kivitelű háló- és ebédlő-szobákat, vas-, réz- és szalon butorokat, saját készítményű divány és garnitúrákat a legjobb minőségben.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve, vagyok

kivaló tisztelettel:

Lefkovits Zsigmond,

Városház-tér 12.

Szabadkézi festményű képeket és különböző tükröket, valamint az elsoroltakat gyári árban számítom.

A legelőkelőbb orvostanárok által ajánlott és a kiállításokon aranyérmekkel és díszoklevelekkel kitüntetett

Esterházy cognac

mely a közönség kedvenc itala mindenütt kapható.

Központi iroda:

Gróf Esterházy Géza-féle cognacgyár
BUDAPEST, V. ker., Nádor-utca 16.

Homok-szőlők trágyázására

legjobb

a tözeges árnyékszék-trágya Pudrette.

Egy waggon elég 3 holdra.

A vasuti fuvar Nyiregyházáig csak 16 K.

Rendkívül olcsó áron megrendelhető teljes szavatosság mellett az.

Első alföldi trágyaipar vállalatnál

DEBRECENBEN.